

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 42 MJ

2 0 2 5

EDUCATION

(Major)

Paper : EDU0500204

(Emerging Issues in Education)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) "The State shall not discriminate any citizen on grounds only of sex." In which Article of the Indian Constitution it is mentioned?

“ৰাষ্ট্ৰই কোনো নাগৰিককে কেৱল লিংগৰ ভিত্তিত বৈষম্য কৰিব নোৱাৰিব।” ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত এই কথাৰ উল্লেখ আছে?

(b) What is the percentage of Scheduled Caste population in India, according to 2011 Census?

২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি ভাৰতবৰ্ষৰ শতকৰা কিমান সংখ্যক জনসাধাৰণ অনুসূচিত জাতিৰ লোক?

(2)

- (c) Write the full form of UNICEF.

UNICEFৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (d) Write the full form of GATS.

GATSৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (e) What is the meaning of the Latin word 'Angere'?

লেটিন শব্দ 'Angere'ৰ অৰ্থ কি?

- (f) In which year was the Forest (Conservation) Act of India enacted?

ভাৰতৰ বন (সুৰক্ষা) আইন কিমান চনত প্ৰণয়ন কৰা হৈছে?

- (g) From which language the English word 'Environment' has derived?

ইংৰাজী 'Environment' শব্দটো কোনটো ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে?

- (h) In which year was the National Open School established?

ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিদ্যালয় কোন চনত স্থাপিত হৈছিল?

(3)

2. Answer the following questions in brief (any six) : 2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

- (a) Mention two problems of Scheduled Tribes education.

অনুসূচিত জনজাতিৰ শিক্ষাৰ দুটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

- (b) Write two causes of rural-urban disparity in education.

শিক্ষাত গ্ৰাম্য-চহৰ বৈষম্যৰ দুটা কাৰণ লিখা।

- (c) What is globalization?

গোলকীকৰণ কি?

- (d) Why is the World Environment Day observed on 5th June?

৫ জুনত কিয় বিশ্ব পৰিবেশ দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়?

- (e) Mention two causes of examination anxiety.

পৰীক্ষা উদ্‌বেগতাৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(4)

- (f) Mention two important issues related to educated unemployment.

শিক্ষিত নিবনুৱাৰ সৈতে জড়িত দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় উল্লেখ কৰা।

- (g) Write two causes of population explosion.

জনসংখ্যা বিস্ফোৰণৰ দুটা কাৰণ লিখা।

- (h) Mention two impacts of sound pollution.

শব্দ প্ৰদূষণৰ দুটা প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

- (i) What is alternative education?

বিকল্প শিক্ষা কি?

- (j) Mention any two challenges related to MOOC.

MOOCৰ সৈতে জড়িত যি কোনো দুটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on the following (any four) :
5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Educational provision for backward children

অনগ্ৰসৰ শিশুৰ বাবে শিক্ষাব্যৱস্থা

26A/65

(Continued)

(5)

- (b) Gender disparity in education

শিক্ষাত লিংগ বৈষম্য

- (c) Impact of liberalization on education

শিক্ষাত উদাৰীকৰণৰ প্ৰভাৱ

- (d) Education as investment

বিনিয়োগ স্বৰূপে শিক্ষা

- (e) Remedies of examination anxiety

পৰীক্ষা উদ্বেগতাৰ প্ৰতিকাৰসমূহ

- (f) Causes of campus disturbance

বিদ্যায়তনিক উচ্ছৃংখলতাৰ কাৰণসমূহ

- (g) Global warming

গোলকীয় উষ্ণতা

- (h) Issues related to multicultural education

বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ লগত জড়িত বিষয়সমূহ

26A/65

(Turn Over)

(6)

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) What is social inequality? What are the constitutional provisions for ensuring equality in education? Discuss. 2+8=10

সামাজিক বৈষম্যতা কি? শিক্ষাত সমতা নিশ্চিতকৰণৰ বাবে থকা সাংবিধানিক ব্যৱস্থাসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

(b) What is privatization of education? Discuss about the impact of privatization on education. 3+7=10

শিক্ষাৰ ব্যক্তিগতকৰণ কি? শিক্ষাৰ ওপৰত ব্যক্তিগতকৰণৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(c) What is meant by youth unrest? Discuss its remedies. 3+7=10

যুৱ উচ্ছৃংখলতাৰ অৰ্থ কি? ইয়াৰ প্ৰতিকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What is meant by population explosion? What are the consequences of population explosion? Discuss. 3+7=10

জনসংখ্যা বিস্ফোৰণৰ অৰ্থ কি? জনসংখ্যা বিস্ফোৰণৰ পৰিণামসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

26A/65

(Continued)

(7)

(e) What is multicultural education? Discuss the need of multicultural education.

3+7=10

বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষা কি? বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা।

26A—17*/65

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 42 MJ

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 44 MJ (A)/(B)

2025

EDUCATION

(Major)

Paper : EDU0500404

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

OPTION—A

(Introduction to Research Methodology)

- 1. Answer the following questions as directed :**

1×8=8

নিৰ্দেশানুসৰি তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Fundamental research is also known as
_____ research.**

(Fill in the blank)

মৌলিক গৱেষণাক _____ গৱেষণা বুলিও কোৱা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (b) Educational research is always
theoretical and has no practical use.**

(Write True or False)

শৈক্ষিক গৱেষণা সদায় তাত্ত্বিক আৰু ইয়াৰ কোনো
প্ৰায়োগিক ব্যৱহাৰ নাই।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(2)

- (c) Research questions and objectives are the same.

(Write True or False)

গৱেষণা প্ৰশ্ন আৰু উদ্দেশ্য একেই।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (d) What is variable?

চলক কি ?

- (e) A related literature review should include only recent studies.

(Write True or False)

সম্বন্ধিত সাহিত্যৰ পুনৰীক্ষণত কেৱল শেহতীয়া অধ্যয়নহে অন্তৰ্ভুক্ত হ'ব লাগে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (f) "There is no significant difference between the academic achievement of boys and girls." This is an example of ____ hypothesis.

(Fill in the blank)

“ল’ৰা আৰু ছোৱালীৰ শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ মাজত কোনো বিশেষ পাৰ্থক্য নাই।” এইটো ____ প্ৰকল্পৰ উদাহৰণ।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(3)

- (g) What is population in research?

গৱেষণাত জনসমষ্টি মানে কি ?

- (h) The data collected directly from the sample is known as ____ data.

(Fill in the blank)

নমুনাৰ পৰা পোনপটীয়াকৈ সংগ্ৰহ কৰা তথ্যক ____ তথ্য বুলি জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer any six of the following questions briefly : 2×6=12

তলৰ যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Define educational research.

শৈক্ষিক গৱেষণাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (b) State two objectives of educational research.

শৈক্ষিক গৱেষণাৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (c) What is meant by research objectives?

গৱেষণাৰ উদ্দেশ্য বুলিলে কি বুজা ?

(4)

- (d) Write any two characteristics of a good hypothesis.

এটা ভাল প্রকল্পৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (e) Define review of related literature.

সম্পৰ্কিত সাহিত্যৰ পুনৰীক্ষণৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (f) Mention any two purposes of review of related literature.

সম্পৰ্কিত সাহিত্যৰ পুনৰীক্ষণৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (g) What is meant by data analysis?

তথ্য বিশ্লেষণ বুলিলে কি বুজা?

- (h) What is interpretation of data?

তথ্য ব্যাখ্যাকৰণ মানে কি?

- (i) Mention any two advantages of interview schedule.

সাক্ষাৎকাৰ সূচীৰ যি কোনো দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

- (j) What is the purpose of research report?

গৱেষণা প্ৰতিবেদনৰ উদ্দেশ্য কি?

(5)

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Nature of educational research

শৈক্ষিক গৱেষণাৰ প্ৰকৃতি

- (b) Research proposal

গৱেষণাৰ খচৰা

- (c) Observation schedule as a research tool

গৱেষণাৰ সঁজুলি স্বৰূপে পৰ্যবেক্ষণ সূচী

- (d) Sources of review of related literature

সম্পৰ্কিত সাহিত্যৰ পুনৰীক্ষণৰ উৎসবোৰ

- (e) Concept of research design

গৱেষণা অভিকল্পনৰ ধাৰণা

- (f) Fundamental research

মৌলিক গৱেষণা

- (g) Research questions

গৱেষণা প্ৰশ্ন

- (h) Organization of the data

তথ্যৰ সংগঠন

(6)

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Define action research. Explain the differences between Applied research and Action research. 4+6=10

ক্ৰিয়াত্মক গৱেষণাৰ সংজ্ঞা দিয়া। প্ৰায়োগিক গৱেষণা আৰু ক্ৰিয়াত্মক গৱেষণাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is meant by a research problem? Describe the steps involved in formulating a research problem. 2+8=10

গৱেষণা সমস্যা বুলিলে কি বুজা? এটা গৱেষণা সমস্যা গঠনৰ লগত জড়িত স্তৰসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(c) Discuss the nature and importance of the review of related literature in educational research. 5+5=10

শৈক্ষিক গৱেষণাত সম্পৰ্কিত সাহিত্যৰ পুনৰীক্ষণৰ প্ৰকৃতি আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) Define sample. Explain the different types of sampling techniques use in research. 2+8=10

নমুনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। গৱেষণাত ব্যৱহৃত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ নমুনা কৌশল ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Describe the structure of a research report.

গৱেষণা প্ৰতিবেদন গাঁথনিৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

26A/67

(Continued)

(7)

OPTION—B

(Teacher Education)

1. Answer the following questions as directed :

1×8=8

নিৰ্দেশানুসৰি তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) "Teachers are literally the architect of a nation's destiny." Who said this?

‘শিক্ষকসকল হৈছে প্ৰকৃত অৰ্থত দেশৰ ভৱিষ্যৎ গঢ়োতা।’ কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

(b) In which year was the first secondary teacher training school established in India?

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰথম মাধ্যমিক শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ বিদ্যালয় কিমান চনত স্থাপন কৰা হৈছিল?

(c) Write one importance of pre-primary teacher education.

প্ৰাক-প্ৰাথমিক শিক্ষকৰ শিক্ষাত এটা গুৰুত্ব লিখা।

(d) Kothari Commission said, "_____ of nation is being shaped in her classrooms".

(Fill in the blank)

কোঠাৰী আয়োগে কৈছিল, “ভাৰতবৰ্ষৰ _____ ইয়াৰ শ্ৰেণীকোঠাসমূহত তৈয়াৰ কৰা হয়”।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

26A/67

(Turn Over)

(8)

(e) Write the full form of SSST.
SSSTৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(f) What is the full form of NUEPA?
NUEPA ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

(g) The teacher is a friend, _____ and guide
of students.
(Fill in the blank)
শিক্ষক এজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বন্ধু, _____ আৰু
পথপ্ৰদৰ্শক।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(h) In which year was NCTE established?
NCTE কিমান চনত স্থাপন কৰা হৈছিল?

2. Answer any six questions briefly : $2 \times 6 = 12$
তলৰ যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by teacher education?
শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ অৰ্থ কি?

(b) What is monitorial system?
মনিটৰিয়েল প্ৰথা কি?

26A/67

(Continued)

(9)

(c) Write two importances of secondary
level teacher education.

মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা।

(d) Mention two roles of teachers at primary
level.

প্ৰাথমিক পৰ্যায়ৰ শিক্ষকসকলৰ দুটা ভূমিকা উল্লেখ কৰা।

(e) State two objectives of the Kothari
Commission regarding teacher
education.

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা
দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(f) What is quality assurance in teacher
education?

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ গুণগত নিশ্চয়তা কি?

(g) Write two important qualities of a
teacher.

এজন শিক্ষকৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ গুণ লিখা।

(h) What is pre-service teacher education?

প্ৰাক-কৰ্মকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষা কি?

26A/67

(Turn Over)

(10)

- (i) Mention any two categories of Flanders interactive analysis.

ফ্লেন্দাৰচৰ আন্তঃক্ৰিয়া বিশ্লেষণৰ যি কোনো দুটা শ্ৰেণী উল্লেখ কৰা।

- (j) Write two important functions of SCERT.

SCERT ৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য লিখা।

3. Write short notes of any four of the following : $5 \times 4 = 20$

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা :

- (a) Scope of teacher education
শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ পৰিসৰ

- (b) Objectives of teacher education
শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যসমূহ

- (c) Preparation of teachers for higher level of education
উচ্চ পৰ্যায়ৰ শিক্ষাৰ বাবে শিক্ষকৰ প্ৰস্তুতি

- (d) District Institute of Education and Training
জিলা শৈক্ষিক আৰু প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠান

- (e) Functions of NCTE
NCTEৰ কাৰ্যসমূহ

26A/67

(Continued)

(11)

- (f) Micro-teaching

অণুশিক্ষণ

- (g) Teacher as a facilitator

সুচলকাৰী হিচাপে শিক্ষকৰ ভূমিকা

- (h) Professional ethics of teacher

শিক্ষকৰ বৃত্তিগত নীতিসমূহ

4. Write any two of the following questions : $10 \times 2 = 20$

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss about the development of teacher education in India.

ভাৰতবৰ্ষত শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ বিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (b) What are the functions of the National Council of Educational Research and Training? Discuss.

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদৰ কাৰ্য্যৱলী কি ? আলোচনা কৰা।

- (c) What is meant by in-service teacher education? What is the importance of in-service teacher education? Discuss. $2+8=10$

কৰ্মকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ অৰ্থ কি ? কৰ্মকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা কি ? আলোচনা কৰা।

26A/67

(Turn Over)

- (d) What are the major problems of teacher education in India? Discuss about their solutions.

5+5=10

ভাৰতবৰ্ষত শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ প্ৰধান সমস্যাসমূহ কি ? ইয়াৰ সমাধানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা ।

- (e) Discuss about the role expectations of teachers in twenty first century.

একবিংশ শতিকাত শিক্ষকৰ ভূমিকাসমূহৰ প্ৰত্যাশাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা ।

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 43 MJ

2025

EDUCATION

(Major)

Paper : EDU0500304

(**Environmental Education**)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) From which language does the word
'environment' originate?

'Environment' শব্দটোৰ উৎপত্তি কোন ভাষাৰ পৰা
আহিছে ?

(b) What is the full form of NAAEE?

NAAEEৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

(2)

- (c) Which Indian campaign is related to environmental cleanliness?

কোনটো ভাৰতীয় অভিযান পৰিৱেশৰ পৰিস্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতাৰ সৈতে জড়িত ?

- (d) Mention any one source of air pollution.

বায়ু প্ৰদূষণৰ যি কোনো এটা উৎস উল্লেখ কৰা।

- (e) In which year was the Narmada Bachao Andolan started?

কোন চনত নৰ্মদা ৰচাও আন্দোলনৰ আৰম্ভণি হৈছিল ?

- (f) When was the World Commission on Environment and Development established by the United Nations?

কোন চনত ৰাষ্ট্ৰসংঘই পৰিৱেশ আৰু উন্নয়নৰ ওপৰত বিশ্ব আয়োগ গঠন কৰিছিল ?

- (g) Who is the father of environmental ethics?

পৰিৱেশ নীতিবিদ্যাৰ পিতৃ বুলি কাক আখ্যা দিয়া হয় ?

- (h) Write any one aim of sustainable development.

বহনক্ষম উন্নয়নৰ যি কোনো এটা লক্ষ্য লিখা।

26A/66

(Continued)

(3)

2. Answer any six from the following questions :

2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write any two characteristics of environment.

পৰিৱেশৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (b) What is ecosystem?

পৰিস্থিতিতন্ত্ৰ কি ?

- (c) Write any two objectives of environmental education.

পৰিৱেশ শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

- (d) What is environmental education?

পৰিৱেশ শিক্ষা কি ?

- (e) What is the meaning of environmental hazards?

পৰিৱেশ দুৰ্যোগৰ অৰ্থ কি ?

- (f) Write any two causes of radioactive pollution.

তেজস্ক্ৰিয় প্ৰদূষণৰ যি কোনো দুটা কাৰণ লিখা।

26A/66

(Turn Over)

(4)

- (g) Write any two characteristics of conservation.

সংৰক্ষণৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (h) What is environmental ethics?

পৰিৱেশীয় নীতিবিদ্যা কি?

- (i) Write any two key features of sustainable development goals.

বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্যৰ যি কোনো দুটা মূল বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (j) Write any two harmful consequences of water pollution.

জলপ্ৰদূষণৰ যি কোনো দুটা ক্ষতিকাৰক প্ৰভাৱ লিখা।

3. Answer any four from the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What are the components of environment? Explain.

পৰিৱেশৰ উপাদানসমূহ কি কি? বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Write about the importance of environmental education.

পৰিৱেশ শিক্ষাৰ গুৰুত্ব লিখা।

(5)

- (c) Discuss the role of NGOs in environmental education.

পৰিৱেশ শিক্ষাত বেচৰকাৰী প্ৰতিষ্ঠানৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (d) Write any five causes of environmental degradation.

পৰিৱেশ অৱক্ষয়ৰ যি কোনো পাঁচটা কাৰণ লিখা।

- (e) Write about the types of environmental pollution.

পৰিৱেশ প্ৰদূষণৰ প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

- (f) Write about the needs of environmental conservation.

পৰিৱেশ সংৰক্ষণৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে লিখা।

- (g) Write about the impact of the Chipko Movement on environment conservation.

পৰিৱেশ সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত চিপকো আন্দোলনৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (h) Discuss about the importance of environmental education for sustainable development.

বহনক্ষম উন্নয়নৰ বাবে পৰিৱেশ শিক্ষাৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(6)

4. Answer any two from the following questions : $10 \times 2 = 20$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Differentiate between biotic and abiotic components of the environment. Describe their interrelationship in ecosystem functioning. $5+5=10$

পৰিৱেশৰ জৈৱিক আৰু অজৈৱিক উপাদানৰ মাজত পাৰ্থক্য কৰা। পৰিস্থিতিতন্ত্ৰৰ কাৰ্যকলাপত ইহঁতৰ আন্তঃসম্পৰ্ক বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Describe the role of educational institution in promoting environmental awareness.

পৰিৱেশ সজাগতা বৃদ্ধিৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষানুষ্ঠানৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

- (c) What is environmental degradation? Suggest some measures to prevent environmental degradation. $2+8=10$

পৰিৱেশৰ অৱক্ষয় কি? পৰিৱেশৰ অৱক্ষয় ৰোধ কৰিবলৈ কিছুমান পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

- (d) Discuss about the categories of conservation.

সংৰক্ষণৰ শ্ৰেণীসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(7)

- (e) Discuss about the causes of decline of environmental values among people.

মানুহৰ মাজত পৰিৱেশ মূল্যবোধৰ অৱনতি ঘটাব কাৰণবোৰ আলোচনা কৰা।

3.

26A

26A/66

(Continued)

26A—17*/66

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 43 MJ

Total number of printed pages-36

3 (Sem-5/CBCS) EDU RE 1/2/3/4

2025

EDUCATION

(Regular Elective)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

(Continuing Education)

Paper : EDU-RE-5016

OPTION-B

(Developmental Psychology)

Paper : EDU-RE-5026

OPTION-C

(Human Rights Education)

Paper : EDU-RE-5036

OPTION-D

(Teacher Education in India)

Paper : EDU-RE-5046

Full Marks : 80

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer either in English or in Assamese.

OPTION-A

(Continuing Education)

Paper : EDU-RE-5016

1. Answer **any ten** from the following questions : 1×10=10

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো দহটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is Saakshar Bharat Mission ?
সাক্ষৰ ভাৰত মিছন কি?
- (b) Who gave importance on 'each one teach one' strategy ?
'প্রতিজন লোকে একোজনক শিক্ষা দিয়া'ৰ ওপৰত কোনে গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল?
- (c) Which method of teaching is recognised as 'World Method' by UNESCO ?
UNESCOয়ে কোনটো শিক্ষণ পদ্ধতিক 'বিশ্ব পদ্ধতি' হিচাপে স্বীকৃতি দিছে?
- (d) Who was the Prime Minister of India at the time of commencement of Saakshar Bharat Mission ?
সাক্ষৰ ভাৰত মিছন আৰম্ভ হোৱাৰ সময়ছোৱাত ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী কোন আছিল?

- (e) Mention *one* objective of Jana Shikshan Nilayam.

জন শিক্ষণ নিলয়মৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (f) What is adult education ?

প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা কি?

- (g) In which year was National Literacy Mission formed ?

ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?

- (h) In which year was Gram Shikshan Mohim Programme formed ?

গ্ৰাম শিক্ষণ মহিম আঁচনি কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?

- (i) Mention *any one* agency of open education.

মুক্ত শিক্ষাৰ যিকোনো এটা অভিকৰণ উল্লেখ কৰা।

- (j) When was the Krishna Kanta Handique State Open University established ?

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়খন কেতিয়া প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল?

- (k) Mention *one* objective of open education.

মুক্ত শিক্ষাৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (l) What is open education ?

মুক্ত শিক্ষা কি?

- (m) Who had evolved the 'project method' ?

'প্ৰকল্প পদ্ধতি' কোনে উলিয়াইছিল?

- (n) Mention *one* importance of television in continuing education.
অবিৰত শিক্ষাত দূৰদৰ্শনৰ এটা গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা।
- (o) What is mass media?
গণমাধ্যম কি?
- (p) Mention *one* major objective of continuing education.
অবিৰত শিক্ষাৰ এটা প্ৰধান উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
- (q) What is extension education?
সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা কি?
- (r) Mention *one* characteristic of continuing education.
অবিৰত শিক্ষাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

2. Answer *any five* from the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write *any two* objectives of Saakshar Bharat Mission.
সাক্ষৰ ভাৰত মিছনৰ যিকোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (b) Write *any two* ways to implement post-literacy programme.
উত্তৰ-সাক্ষৰতা কাৰ্যসূচী প্ৰয়োগ কৰাৰ যিকোনো দুটা উপায় লিখা।

- (c) Write *any two* important problems of adult education.
প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষাৰ যিকোনো দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ সমস্যা লিখা।
- (d) Write *any two* characteristics of open school.
মুক্ত বিদ্যালয়ৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (e) What is social education?
সামাজিক শিক্ষা কি?
- (f) Write *any two* characteristics of open education.
মুক্ত শিক্ষাৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (g) Write *any two* methods of continuing education.
অবিৰত শিক্ষাৰ যিকোনো দুটা পদ্ধতি লিখা।
- (h) Write *two* important functions of mass media.
গণমাধ্যমৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য লিখা।
- (i) Write *any two* natures of fundamental education.
মৌলিক শিক্ষাৰ যিকোনো দুটা প্ৰকৃতি লিখা।
- (j) Write *two* significances of continuing education.
অবিৰত শিক্ষাৰ দুটা তাৎপৰ্য লিখা।

3. Answer **any four** from the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write about the characteristics of National Literacy Mission.

ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

(b) Write about the methods of teaching adults.

প্ৰাপ্তবয়স্কৰ শিক্ষণ পদ্ধতি সম্পৰ্কে লিখা।

(c) Write about the role of NIOS in the context of present society.

বৰ্তমান সমাজৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত NIOS-ৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখা।

(d) Write *five* advantages of open education.

মুক্ত শিক্ষাৰ পাঁচটা সুবিধা লিখা।

(e) Write about the problems of continuing education in India.

ভাৰতবৰ্ষত অবিৰত শিক্ষাৰ সমস্যাবোৰৰ বিষয়ে লিখা।

(f) Write about the importance of radio in continuing education.

অবিৰত শিক্ষাত ৰেডিঅ'ৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে লিখা।

(g) Write about the scope of continuing education.

অবিৰত শিক্ষাৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে লিখা।

(h) Write about the nature of social education.

সামাজিক শিক্ষাৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে লিখা।

4. Answer **any four** from the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is post-literacy programme? Discuss about the objectives of post-literacy programme. $2 + 8 = 10$

উত্তৰ-সাক্ষৰতা কাৰ্যসূচী কি? উত্তৰ-সাক্ষৰতা কাৰ্যসূচীৰ উদ্দেশ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Discuss about the Total Literacy Campaign Programme.

পূৰ্ণ সাক্ষৰতা অভিযান আঁচনিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) What type of programme is planned for the adult education of rural women in Assam? Discuss.

অসমত গ্ৰাম্য অঞ্চলৰ প্ৰাপ্তবয়স্ক মহিলাসকলৰ বাবে কেনেধৰণৰ শিক্ষা আঁচনিৰ পৰিকল্পনা কৰা হৈছে? আলোচনা কৰা।

(d) Discuss about the development of adult education in India.

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষাৰ বিকাশৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (e) What is open university? Write about the characteristics of open university.

2+8=10

মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় কি? মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

- (f) Write about the measures to solve the problems of continuing education.

অবিৰত শিক্ষাৰ সমস্যাসমূহ সমাধানৰ উপায়বোৰৰ বিষয়ে লিখা।

- (g) Discuss about the role of open university in continuing education.

অবিৰত শিক্ষাত মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখা।

- (h) What are the strategies and devices used in imparting continuing education? Discuss.

অবিৰত শিক্ষা-প্ৰদান কাৰ্যত ব্যৱহৃত কৌশল আৰু আহিলাবোৰ কি কি? আলোচনা কৰা।

- (i) Discuss about the functions of continuing education.

অবিৰত শিক্ষাৰ কাৰ্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (j) Define continuing education. Discuss about the agencies of continuing education.

2+8=10

অবিৰত শিক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া। অবিৰত শিক্ষাৰ অভিকৰণসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

OPTION-B

(Developmental Psychology)

Paper : EDU-RE-5026

1. Answer **any ten** from the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ পৰা নিৰ্দেশানুসৰি যিকোনো দহটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention *one* characteristic of delinquency.

অপৰাধ প্ৰৱণতাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (b) Mention *any one* negative influence of peers in social development of adolescents.

কিশোৰ-কিশোৰীৰ সামাজিক বিকাশত সমনীয়াৰ যিকোনো এটা নেতিবাচক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

- (c) Mention *any one* technique of adjustment.

সমায়োজনৰ যিকোনো এটা কৌশল উল্লেখ কৰা।

- (d) The time period of childhood is from _____ to _____.

(Fill in the blanks)

বাল্যকালৰ সময়ছোৱা হ'ল _____ পৰা _____ বছৰলৈ।

(খালী ঠাইবোৰ পূৰ কৰা)

(e) What is social maturity?

সামাজিক পৰিপক্বতা মানে কি?

(f) During childhood, the speed of physical development is ____.

(Fill in the blank)

বাল্যকালত দৈহিক বিকাশৰ গতি ____ হয়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(g) What are the main two types of childhood?

বাল্যকালৰ প্ৰধান ভাগ দুটা কি কি?

(h) Mention one major characteristic of intellectual development of adolescence period.

কৈশোৰকালৰ বুদ্ধিক বিকাশৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(i) Gang loyalty is one of the characteristics of adolescence.

(Write True or False)

দলানুগত্য হ'ল কৈশোৰকালৰ এক বৈশিষ্ট্য।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(j) From which language the word 'Adolescence' has come?

'Adolescence' শব্দটো কোন ভাষাৰ পৰা আহিছে?

(k) "Adolescence is a period of stress and strain." Who said the statement?

"কৈশোৰকাল ধুমুহা আৰু পীড়নৰ সময়।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

(l) Mention one characteristic of child's emotional development.

শিশুৰ আৱেগিক বিকাশৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(m) Imitation is a method of child's motor development.

(Write True or False)

অনুকৰণ শিশুৰ সঞ্চালন ক্ষমতাৰ বিকাশৰ এক পদ্ধতি।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(n) What is the meaning of the term 'infans'?

'Infans' শব্দৰ অৰ্থ কি?

(o) Where was the first psychological laboratory established?

মনোবিজ্ঞানৰ পৰীক্ষাগাৰ পোনপ্ৰথমে ক'ত স্থাপন কৰা হৈছিল?

(p) What is rating scale ?

মান নিকপক কাঠী কি?

(q) The pre-natal stage of development is divided into germinal stage, embryonic stage and _____ stage.

(Fill in the blank)

গৰ্ভকালীন অৱস্থাৰ বিকাশক ডিম্বকোষৰ পৰ্যায়, ভ্ৰূণৰ
প্ৰাথমিক পৰ্যায় আৰু _____ পৰ্যায়ত বিভক্ত কৰা হৈছে।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(r) Who is the father of Developmental Psychology ?

বিকাশাত্মক মনোবিজ্ঞানৰ পিতৃ কোন?

2. Answer **any five** from the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write **any two** characteristics of emotional development of adolescence period.

কৈশোৰকালৰ আৱেগিক বিকাশৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য
লিখা।

(b) Write **any two** environmental factors which affect the social adjustment of adolescents.

কিশোৰ-কিশোৰীৰ সামাজিক সমাযোজনক প্ৰভাৱিত কৰা
যিকোনো দুটা পৰিৱেশীয় কাৰক উল্লেখ কৰা।

(c) What is hero worshipping ?

বীৰপূজা মানে কি?

(d) Write **two** reasons for the need of studying adolescence behaviour.

কৈশোৰৰ আচৰণ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ দুটা কাৰণ
লিখা।

(e) What is personality development ?

ব্যক্তিত্ব বিকাশ বুলিলে কি বুজা?

(f) What do you mean by 'schooling age' ?

'বিদ্যালয় কাল' বুলিলে কি বুজা?

(g) Write **two** aspects that affect language development of children.

শিশুৰ ভাষাৰ বিকাশক প্ৰভাৱিত কৰা দুটা দিশ উল্লেখ
কৰা।

(h) Write **any two** characteristics of infancy.

শৈশৱকালৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(i) Write **any two** characteristics of pre-natal development.

জন্ম-পূৰ্ব বা গৰ্ভকালীন অৱস্থাৰ বিকাশৰ যিকোনো দুটা
বৈশিষ্ট্য লিখা।

(j) Write **any two** strengths of observation method.

নিৰীক্ষণ পদ্ধতিৰ যিকোনো দুটা সবলতা লিখা।

3. Answer **any four** from the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write **any five** adjustment problems of adolescence.

কৈশোৰকালৰ যিকোনো পাঁচটা সমাযোজনৰ সমস্যা লিখা।

(b) Write about **five** causes of delinquency.

অপৰাধ প্ৰৱণতাৰ পাঁচটা কাৰণ লিখা।

(c) Write **any five** characteristics of adolescence period.

কৈশোৰকালৰ যিকোনো পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(d) Write about the influence of family on personality development of childhood.

বাল্যকালৰ ব্যক্তিত্ব বিকাশত পৰিয়ালৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে লিখা।

(e) Write about the emotional development of childhood.

বাল্যকালৰ আৱেগিক বিকাশৰ বিষয়ে লিখা।

(f) Write **any five** conditions that affect parental attitude towards the infant.

শিশুৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ মনোভাৱক প্ৰভাৱিত কৰা যিকোনো পাঁচটা চৰ্ত লিখা।

B03F0 0045

(g) Write about the experimental method.
পৰীক্ষণ পদ্ধতি সম্পৰ্কে লিখা।

(h) Write **any five** precautionary measures to be taken in pre-natal development.
গৰ্ভকালীন অৱস্থাত ল'বলগা যিকোনো পাঁচটা সাৱধানতা লিখা।

4. Answer **any four** from the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Why is adolescent period termed as a transitional period of life? Discuss.

কৈশোৰকালক জীৱনৰ অৱস্থান্তৰ প্ৰাপ্তিকাল বুলি কিয় কোৱা হয়? আলোচনা কৰা।

(b) What is meant by adjustment? Write the measures to solve the problems of adjustment. $2 + 8 = 10$

সমাযোজন বুলিলে কি বুজা? সমাযোজনৰ সমস্যা সমাধানৰ উপায়বোৰ লিখা।

(c) Describe the role of family and peers in social development of adolescents. $5 + 5 = 10$

কিশোৰ-কিশোৰীৰ সামাজিক বিকাশত পৰিয়াল আৰু সমনীয়াৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

B03F0 0045

- (d) Discuss about the educational implications of intellectual development during adolescence.

কৈশোৰকালত বৌদ্ধিক বিকাশৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (e) Discuss about the role of school in social development of childhood.

বাল্যকালৰ সামাজিক বিকাশত বিদ্যালয়ৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (f) Discuss about the physical changes of adolescence period.

কৈশোৰকালৰ দৈহিক পৰিৱৰ্তনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (g) What are the characteristics of physical development of infants? Discuss.

শিশুৰ শাৰীৰিক বিকাশৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

- (h) What is motor development? Discuss about the aspects that influence development of child's motor ability.

2+8=10

সঞ্চালনাত্মক বিকাশ কি? শিশুৰ সঞ্চালন ক্ষমতাৰ বিকাশত প্ৰভাৱিত কৰা দিশসমূহ আলোচনা কৰা।

- (i) Discuss about the periods of pre-natal development.

জন্ম-পূৰ্বৰ বা গৰ্ভকালীন অৱস্থাৰ বিকাশৰ সময়সূচীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (j) What is developmental psychology? Discuss about the scope of developmental psychology. 2+8=10

বিকাশাত্মক মনোবিজ্ঞান কি? বিকাশাত্মক মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

OPTION-C
(Human Rights Education)

Paper : EDU-RE-5036

1. Answer **any ten** from the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ পৰা নিৰ্দেশানুসৰি যিকোনো দহটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) All human rights of a person below the age of 18 years are known as
- (i) human rights
 - (ii) child rights
 - (iii) special rights
 - (iv) legal rights

(Choose the correct answer)

১৮ বছৰৰ তলৰ ব্যক্তিৰ সকলো মানৱ অধিকাৰক জনা যায়

- (i) মানৱ অধিকাৰ বুলি
- (ii) শিশু অধিকাৰ বুলি
- (iii) বিশেষ অধিকাৰ বুলি
- (iv) আইনী অধিকাৰ বুলি

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

B03F0 0045

- (b) In which year was the Transgender Persons (Protection of Rights) Bill passed by the Lok Sabha?

কোন চনত হিজড়া ব্যক্তি (অধিকাৰৰ সুৰক্ষা) বিধেয়কখন লোকসভাত গৃহীত হৈছিল?

- (c) Write the full form of ILO.

ILO-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (d) In which year was the Dowry Prohibition Act enforced in India?

ভাৰতবৰ্ষত কোন চনত যৌতুক নিষিদ্ধ আইন বলৱৎ কৰা হৈছিল?

- (e) Write the full form of UNESCO.

UNESCO-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (f) "All human rights are universal, indivisible, interdependent and interrelated." Who gave this statement?

“সকলো মানৱ অধিকাৰ সাৰ্বজনীন, অবিভাজ্য, আন্তঃনিৰ্ভৰশীল আৰু পৰস্পৰ সম্পৰ্কযুক্ত।” এই বক্তব্য কোনে আগবঢ়াইছিল?

(m) How many articles are there in the Universal Declaration of Human Rights ?
 বাহুসংঘৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণা-পত্ৰত কেইটা অংগভেদ আছে ?

(n) In which year was the Charter of United Nations signed ?
 কোন চনত বাহুসংঘৰ চাৰ্টাৰ স্বাক্ষৰিত হয় ?

(o) Write any one objective of human rights education.
 মানব অধিকাৰ শিক্ষাৰ যিকোনো এটা উদ্দেশ্য লিখ।
 The Human Rights Day is observed on _____

(Fill in the blank)

মানব অধিকাৰ দিবস _____ পালন কৰা হয়।
 (খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(q) Who adopted the landmark document The Universal Declaration of Human Rights ?
 (i) UNESCO
 (ii) UNICEF
 (iii) WHO
 (iv) None of the above

(Choose the correct answer)

Contd.

(g) Which Conference accepted World Plan of Action ?
 কোনখন সন্মিলনে 'বিশ্ব কৰ্ম আঁচনি' গ্ৰহণ কৰিছিল ?

(h) When was the Assam Human Rights Commission formed ?
 অসম মানব অধিকাৰ আয়োগ কতিয়া গঠন কৰা হৈছিল ?

(i) Who is the current Chairman of the National Commission for Women of India ?
 ভাৰতবৰ্ষৰ বৰ্তমানৰ নারী আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন ?

(j) When was the National Human Rights Commission of India constituted ?
 ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মানব অধিকাৰ আয়োগ কতিয়া গঠন কৰা হৈছিল ?

(k) In which Article of the Constitution of India, right to education is guaranteed ?
 ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অংগভেদত শিক্ষাৰ অধিকাৰ নিশ্চিত কৰা হৈছে ?

(l) Mention any one educational right of individual.
 ব্যক্তিৰ যিকোনো এটা শৈক্ষিক অধিকাৰ উল্লেখ কৰা।

‘মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণা-পত্ৰ’ এই বিখ্যাত
নথিখন কোনে গ্ৰহণ কৰিছিল?

- (i) UNESCO
- (ii) UNICEF
- (iii) WHO
- (iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (r) Human rights are inherent.
(Write True or False)

মানৱ অধিকাৰবোৰ জন্মগত।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

2. Write very short answers of **any five** from
the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো পাঁচটাৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ
লিখা :

- (a) Write any two causes of violence against
children.
শিশুৰ বিৰুদ্ধে কৰা উৎপীড়নৰ যিকোনো দুটা কাৰণ
লিখা।

- (b) Why are human rights important for
the elderly people ?
বৃদ্ধসকলৰ বাবে মানৱ অধিকাৰ কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ?

B03F0 0045

- (c) Mention any two principles of the
United Nations.

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ যিকোনো দুটা নীতি উল্লেখ কৰা।

- (d) Write any two functions of UNESCO.
ইউনেস্ক’ৰ যিকোনো দুটা কাৰ্য লিখা।

- (e) Mention any two goals of the National
Commission for Protection of Child
Rights.

শিশু অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় আয়োগৰ যিকোনো
দুটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

- (f) Write any two objectives of the Human
Rights Act, 1993.

১৯৯৩ চনৰ মানৱ অধিকাৰ আইনৰ যিকোনো দুটা
উদ্দেশ্য লিখা।

- (g) Write the provision stated in the Article
26(1) of Universal Declaration of Human
Rights.

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণা-পত্ৰৰ
২৬ (১) নং অনুচ্ছেদত উল্লেখ কৰা ব্যৱস্থাটো লিখা।

- (h) Write about the right of equality of the
Constitution of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ সমতাৰ অধিকাৰৰ বিষয়ে লিখা।

B03F0 0045

(i) What is meant by human rights education?

মানৱ অধিকাৰ শিক্ষা বুলিলে কি বুজা?

(j) Mention *any two* activities of teaching human rights.

মানৱ অধিকাৰ শিক্ষণৰ যিকোনো দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on *any four* from the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াসমূহৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা :

(a) Importance of human rights for refugees

শৰণাৰ্থীসকলৰ বাবে মানৱ অধিকাৰৰ গুৰুত্ব

(b) Role of mass media in promoting human rights

মানৱ অধিকাৰৰ প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত গণমাধ্যমৰ ভূমিকা

(c) Human rights for minorities

সংখ্যালঘুসকলৰ বাবে মানৱ অধিকাৰ

(d) Role of Government in protection of human rights

মানৱ অধিকাৰৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ভূমিকা

B03F0 0045

(e) Role of the Supreme Court in protection of human rights

মানৱ অধিকাৰৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ভূমিকা

(f) Preamble of Universal Declaration of Human Rights by the United Nations

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণা-পত্ৰৰ প্ৰস্তাৱনা

(g) Nature of human rights

মানৱ অধিকাৰৰ প্ৰকৃতি

(h) Principles of Human Rights Education

মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ নীতিবোৰ

4. Answer *any four* from the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Describe about the composition and functions of the National Commission for protection of child rights.

শিশু অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় আয়োগৰ গঠন আৰু কাৰ্যাৱলীৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

B03F0 0045

25

Contd.

- (b) Write a note on human rights related to differently abled people.

বিশেষভাৱে সক্ষম ব্যক্তিৰ লগত সম্বন্ধিত মানৱ অধিকাৰৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

- (c) Discuss about the different aspects explained in the Vienna Declaration about human rights education.

মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ বিষয়ে ভিয়েনা ঘোষণা-পত্ৰত ব্যাখ্যা কৰা বিভিন্ন দিশসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (d) Discuss about the role of Non-Governmental Organisations in protecting human rights in India.

ভাৰতবৰ্ষত মানৱ অধিকাৰৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বেচৰকাৰী সংস্থাসমূহৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (e) Write about the significance of different rights stated in the United Nations Declaration of Human Rights in 1948.

১৯৪৮ চনত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ মানৱ অধিকাৰৰ ঘোষণা-পত্ৰত উল্লেখ কৰা বিভিন্ন অধিকাৰবোৰৰ তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে লিখা।

- (f) Evaluate the role of the National Human Rights Commission in promoting and protecting the human rights in India.

ভাৰতবৰ্ষত মানৱ অধিকাৰৰ প্ৰসাৰ আৰু সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ ভূমিকা মূল্যায়ন কৰা।

- (g) Write an essay on the relationship between human rights and the Constitution of India.

মানৱ অধিকাৰ আৰু ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ ওপৰত এখন ৰচনা লিখা।

- (h) Describe the significance of human rights education in our country.

আমাৰ দেশত মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ তাৎপৰ্য বৰ্ণনা কৰা।

- (i) How to impart human rights education at secondary and higher level of education? Discuss.

মাধ্যমিক আৰু উচ্চ পৰ্যায়ৰ শিক্ষাত মানৱ অধিকাৰ শিক্ষা কেনেকৈ প্ৰদান কৰিব পাৰি? আলোচনা কৰা।

- (j) What is meant by human rights? Explain the scope of human rights.

2+8=10

মানৱ অধিকাৰ বুলিলে কি বুজা? মানৱ অধিকাৰৰ পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা।

OPTION-D

(Teacher Education in India)

Paper : EDU-RE-5046

1. Answer **any ten** from the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াসমূহৰ পৰা নিৰ্দেশানুসৰি যিকোনো দহটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) "Teachers are literally the arbiters of nation's destiny." Who said this?

"শিক্ষকসকল হৈছে প্রকৃত অৰ্থত দেশৰ ভৱিষ্যৎ গঢ়োতা।" এই কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

- (b) Write one quality of a competent secondary school teacher.

এজন দক্ষ মাধ্যমিক স্তৰৰ শিক্ষকৰ এটা গুণ উল্লেখ কৰা।

- (c) Write one need of teacher education in 21st Century.

একবিংশ শতিকাত শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ এটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

- (d) Mention any one specific objective of teacher education for vocational stream of higher secondary stage of education.

উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা স্তৰৰ বৃত্তীয় শাখাৰ শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ যিকোনো এটা বিশেষ উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

B03F0 0045

- (e) Mention one objective of NUEPA.

NUEPA-ৰ এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (f) How many regional colleges of education are there in India?

ভাৰতবৰ্ষত কিমানখন আঞ্চলিক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয় আছে।

- (g) SCERT, Assam was established in the year ____.

(Fill in the blank)

SCERT, অসম ____ চনত প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (h) Mention any one objective of teacher education for pre-primary education stage.

প্ৰাক্-প্ৰাথমিক শিক্ষা স্তৰৰ শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ যিকোনো এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

- (i) Write the full form of NUEPA.

NUEPA-ৰ সম্পূৰ্ণ আকাৰটো লিখা।

- (j) Mention one limitation of SSST.

SSST-ৰ এটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।

B03F0 0045

- (k) Where is the main office of NCTE located?

NCTE-ৰ মুখ্য কাৰ্যালয় ক'ত অৱস্থিত?

- (l) Mention *any one* recommendation of the Secondary Education Commission, 1952-53 on teacher education.

১৯৫২-৫৩ চনৰ মাধ্যমিক শিক্ষা আয়োগে শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ ওপৰত আগবঢ়োৱা যিকোনো এটা পৰামৰ্শ লিখা।

- (m) Write the full form of NCTE.

NCTE-ৰ সম্পূৰ্ণ আকাৰটো লিখা।

- (n) When was NCERT constituted?

NCERT কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?

- (o) Write the full form of DIET.

DIET-ৰ সম্পূৰ্ণ আকাৰটো লিখা।

- (p) In which year was the first normal school in India established?

কোন চনত ভাৰতবৰ্ষত প্ৰথমখন নৰ্মাল স্কুল স্থাপন কৰা হৈছিল?

- (q) Who started the first formal teacher training school in India?

ভাৰতবৰ্ষত প্ৰথম আনুষ্ঠানিক শিক্ষকৰ প্ৰশিক্ষণৰ বিদ্যালয় কোনে আৰম্ভ কৰিছিল?

- (r) Teacher education = _____ + pedagogical theory + professional skills.

(Fill in the blank)

শিক্ষকৰ শিক্ষা = _____ + শিক্ষাদানশৈলীৰ তত্ত্ব +
বৃত্তিগত কৌশল।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

2. Answer briefly *any five* from the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ চমুকৈ লিখা :

- (a) Mention *any two* recommendations of the National Education Policy, 1986 regarding teacher education.

১৯৮৬ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতিয়ে শিক্ষকৰ শিক্ষা সম্বন্ধে আগবঢ়োৱা যিকোনো দুটা পৰামৰ্শ লিখা।

- (b) Mention *any two* functions of NCTE.

NCTE-ৰ যিকোনো দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

- (c) Mention *any two* objectives of NCERT.

NCERT-ৰ যিকোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

- (d) What is meant by skill-based teacher education?

কৌশলভিত্তিক শিক্ষকৰ শিক্ষা বুলিলে কি বুজায়?

(e) Write *two* functions of DIET.

DIET-ৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

(f) Define micro-teaching.

অণুশিক্ষণৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(g) Define in-service teacher education.

কৰ্মকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষা মানে কি?

(h) Mention *any two* objectives of teacher education for primary stage.

প্ৰাথমিক স্তৰৰ শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ যিকোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(i) What do you mean by pre-service teacher education?

প্ৰাক্-কৰ্মকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষা মানে কি বুজায়?

(j) Mention *any two* objectives of teacher education for pre-primary stage.

প্ৰাক্-প্ৰাথমিক স্তৰৰ শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ যিকোনো দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

3. Answer **any four** from the following questions :
5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write briefly about the importance of in-service teacher education.

কৰ্মকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(b) Write about the professional ethics of a teacher.

এজন শিক্ষকৰ পেশাগত নীতিসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

(c) Write the main characteristics of the National Curriculum Framework for Teacher Education, 2009.

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰম কাঠামো, ২০০৯-ৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যবোৰ লিখা।

(d) Bring out the differences between teacher education and teacher training.

শিক্ষকৰ শিক্ষা আৰু শিক্ষকৰ প্ৰশিক্ষণৰ মাজৰ পাৰ্থক্য দাঙি ধৰা।

(e) Mention *any five* characteristics of micro-teaching.

অণুশিক্ষণৰ যিকোনো পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (f) Write the suggestions given by the Kothari Commission for the development of teacher education.

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ লিখা।

- (g) Write the differences between pre-service and in-service teacher education.

প্ৰাক-কৰ্মকালীন আৰু কৰ্মকালীন শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

- (h) Write any five characteristics of teacher education.

শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ যিকোনো পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

4. Answer **any four** from the following questions : $10 \times 4 = 4$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Discuss about the NCTE Regulations, 2014.

২০১৪ চনৰ NCTE-ৰ নীতিসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (b) Explain Flanders' interaction analysis.

ফ্লেণ্ডাৰচৰ আন্তঃক্ৰিয়া বিশ্লেষণৰ ব্যাখ্যা কৰা।

B03F0 0045

- (c) Explain the role of a teacher as a facilitator and counsellor. $5+5=10$

সহায়কাৰী আৰু পৰামৰ্শদাতা হিচাপে এজন শিক্ষকৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Write about the advantages and disadvantages of micro-teaching.

$5+5=10$

অণুশিক্ষণৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

- (e) What is teacher education ? Discuss the scope of teacher education. $4+6=10$

শিক্ষকৰ শিক্ষা কি? শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (f) Discuss about the functions of regional college of education in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ আঞ্চলিক শিক্ষণ মহাবিদ্যালয়সমূহৰ কাৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (g) Discuss about the functions of the State Council of Educational Research and Training.

ৰাজ্যিক শিক্ষা গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদৰ কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

B03F0 0045

(h) Describe about the teacher education at higher education level.

উচ্চ শিক্ষা স্তৰৰ শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

(i) Write about the problems of teacher education in India.

ভাৰতবৰ্ষত শিক্ষকৰ শিক্ষাত থকা সমস্যাসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

(j) Discuss about the development of teacher education in India.

ভাৰতবৰ্ষত শিক্ষকৰ শিক্ষাৰ বিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Total number of printed pages-8

3 (Sem-5/CBCS) EDU RG 1

2025

EDUCATION

(Regular Generic)

Paper : EDU-RG-5016

(*Distance Education*)

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

1. Answer the following as directed : **(any ten)**
1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দহটা)

(a) What is contact programme ?

সংযোগ কাৰ্যসূচী কি?

(b) Mention *any one* aid used for teacher training in distance education.

দূৰত্ব শিক্ষাত শিক্ষক প্রশিক্ষণত ব্যৱহাৰ হোৱা যিকোনো এটা সঁজুলি উল্লেখ কৰা।

(c) What percentage of people live in urban areas according to 2011 Census?

২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি কিমান শতাংশ লোক চহৰ অঞ্চলত বাস কৰে?

(d) Mention *any one* educational radio programme.

শিক্ষামূলক ৰেডিঅ' অনুষ্ঠানৰ যিকোনো এটাৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(e) Mention *any one* medium of student support services.

শিক্ষার্থী সমৰ্থিত সেৱাৰ যিকোনো এটা মাধ্যম উল্লেখ কৰা।

(f) Is multimedia a part of ICT?

বহুমুখী মাধ্যম তথ্য, যোগাযোগ প্ৰযুক্তিৰ আৰু ভাগ হয়নে?

(g) In which year was mobile telephone service started?

কোন চনৰ পৰা মোবাইল টেলিফোন সেৱা আৰম্ভ হয়?

(h) From which Latin word has 'communication' been derived?

যোগাযোগ, ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ 'communication' কোনটো লেটিন শব্দৰ পৰা আহিছে?

(i) In which year in our country was the television as non-print media started functioning?

আমাৰ দেশত কোন চনত অনা-ছপা মাধ্যম হিচাপে দূৰদৰ্শনৰ প্ৰচলন আৰম্ভ হয়?

(j) Mention *any one* name of print media.

যিকোনো এটা ছপা মাধ্যমৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(k) In which year was the Directorate of Correspondence Education established?

কোন চনত যোগাযোগ পাঠ্যক্ৰমৰ সঞ্চালকালয় স্থাপন কৰা হয়?

(l) Write *one* objective of correspondence education.

যোগাযোগ পাঠ্যক্ৰমৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।

(m) Write the full form of IGNOU.

IGNOU-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(n) In which year was the first open university established in England?

কোন চনত ইংলেণ্ডত প্ৰথম মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন হৈছিল?

(o) Write *any one* characteristic of distance education mentioned in NEP, 1986.

১৯৮৬ চনৰ নতুন শিক্ষানীতিত উল্লিখিত দূৰত্ব শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ যিকোনো এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (p) Economy of _____ is one of the characteristics of distance education.
(Fill in the blank)

_____ মিতব্যয়িতা দূৰত্ব শিক্ষাৰ এটা বৈশিষ্ট্য।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (q) Distance education is a _____ education system of formal education.
(Fill in the blank)

দূৰত্ব শিক্ষা ব্যৱস্থা আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ এক _____ শিক্ষা ব্যৱস্থা।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (r) In 1975, distance education was named as 'telematic teaching' by Moore.
(Write True or False)

১৯৭৫ চনত মুৰেই দূৰত্ব শিক্ষাক 'টেলিমেটিক টিচিং' হিচাপে নামাকৰণ কৰিছিল। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

2. Write in brief: (any five) 2×5=10
চমুকৈ লিখা : (যিকোনো পাঁচটা)

- (a) Mention any two other services of students support services.
শিক্ষার্থী সমৰ্থিত সেৱাৰ যিকোনো দুটা অন্যান্য সেৱাৰ উল্লেখ কৰা।

- (b) What is meant by teleconferencing?
দূৰ-সন্মিলন বুলি কি বুজা যায়?

- (c) What is contractual service?

ঠিকা-ভিত্তিক সেৱা কি?

- (d) What is non-academic staffing?

অনা-শৈক্ষিক কৰ্মচাৰী কি?

- (e) Write two reasons of application of ICT in distance education.

দূৰত্ব শিক্ষাত তথ্য আৰু যোগাযোগ ব্যৱস্থা ব্যৱহাৰৰ দুটা কাৰণ লিখা।

- (f) What is distance guidance aid?

দূৰত্ব পৰামৰ্শৰ আহিলা কি?

- (g) Write two differences between open education and distance education.

মুক্ত শিক্ষা আৰু দূৰত্ব শিক্ষাৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

- (h) What is correspondence education?

যোগাযোগ শিক্ষা কি?

- (i) Write any two merits of distance education.

দূৰত্ব শিক্ষাৰ যিকোনো দুটা সুবিধা লিখা।

- (j) Define distance education.

দূৰত্ব শিক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

3. Answer **any four** of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write about personal contact programme.

ব্যক্তিগত যোগাযোগ আঁচনিৰ বিষয়ে লিখা।

(b) What is the role of distance education in rural development ?

গ্ৰাম্য বিকাশত দূৰত্ব শিক্ষাৰ ভূমিকা কি?

(c) What is the role of library in students support services ?

শিক্ষার্থী সমৰ্থিত সেৱাত পুথিভঁৰালৰ ভূমিকা কি?

(d) Write about the application of ICT in distance education.

দূৰত্ব শিক্ষাত তথ্য, যোগাযোগ প্ৰযুক্তিৰ আৰু প্ৰয়োগৰ বিষয়ে লিখা।

(e) Write briefly about computer as instructional material in distance education.

দূৰত্ব শিক্ষাৰ নিৰ্দেশনাত্মক আহিলা হিচাপে কম্পিউটাৰৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(f) Write **five** demerits of distance education.

দূৰত্ব শিক্ষাৰ পাঁচটা অসুবিধা লিখা।

(g) Write briefly about IGNOU.

IGNOU-ৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(h) Write **five** characteristics of distance education.

দূৰত্ব শিক্ষাৰ পাঁচটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

4. Answer **any four** of the following questions :

10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the role of distance education in promotion of women education.

নাৰী শিক্ষা উন্নীতকৰণত দূৰত্ব শিক্ষাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(b) Explain the role of distance education for poor and underprivileged people.

দুখীয়া আৰু পিছ পৰা ব্যক্তিৰ ক্ষেত্ৰত দূৰত্ব শিক্ষাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Describe the role of IGNOU in teacher training programme.

শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীত IGNOU-ৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

(d) What is the role of distance education in teacher training programme ?

শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ কাৰ্যসূচীত দূৰত্ব শিক্ষাৰ ভূমিকা কি?

(e) Discuss the functions of study centres.

অধ্যয়ন কেন্দ্ৰবোৰৰ কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা।

(f) Discuss the general structure of distance learning programme.

দূৰত্ব শিকণ আঁচনিৰ সাধাৰণ গাঁঠনিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(g) Discuss the role of information and communication technology in distance education.

দূৰত্ব শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যোগাযোগ আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(h) Explain the role of radio and television in distance education.

দূৰত্ব শিক্ষা ব্যৱস্থাত ৰেডিঅ' আৰু টেলিভিচন (দূৰদৰ্শন)ৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

(i) Trace the development of distance education in Assam.

অসমত দূৰত্ব শিক্ষাৰ বিকাশৰ ৰূপৰেখা দাঙি ধৰা।

(j) Discuss the importance of distance education in our country.

আমাৰ দেশত দূৰত্ব শিক্ষাৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 46 MN/(A)

2 0 2 5

EDUCATION

(Minor)

Paper : EDU0500604

(Emerging Issues in Education)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following questions : 1×8=8

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is social inequality?

সামাজিক বৈষম্যতা কি ?

(b) What is the meaning of 'Horizon'?

‘হৰিজন’ৰ অৰ্থ কি ?

(2)

(c) Write the full form of LPG.

LPG ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(d) Who is the author of the book, *Wealth of Nations*?

Wealth of Nations নামৰ গ্ৰন্থখনৰ ৰচক কোন?

(e) What is meant by unrest?

উচ্ছৃংখলতা মানে কি?

(f) From which language is the word 'anxiety' originated?

'Anxiety' শব্দটো কোনটো ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে?

(g) Write one cause of global warming.

গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ এটা কাৰণ লিখা।

(h) Give a definition of multicultural education.

বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ এটা সংজ্ঞা দিয়া।

(3)

2. Write short answer of the following questions

(any six) :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :

(a) Mention two problems of education of slum dwellers.

বস্তিবাসীবোৰৰ শিক্ষাৰ দুটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

(b) Mention two strong points of privatization of education.

শিক্ষা ব্যক্তিগতকৰণৰ দুটা সবল দিশ উল্লেখ কৰা।

(c) Write two causes of globalization.

বিশ্বায়নৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(d) What is meant by campus disturbance?

বিদ্যায়তনিক চৌহদ উচ্ছৃংখলতা মানে কি?

(e) Mention two symptoms of examination anxiety.

পৰীক্ষা উদ্বিগ্নতাৰ দুটা লক্ষণ উল্লেখ কৰা।

(4)

(5)

- (f) What is disguised unemployment?
Give one example.

ছদ্মবেশী নিবনুৱা কি ? এটা উদাহৰণ দিয়া।

- (g) Write two consequences of population explosion.

জনসংখ্যা বিস্ফোৰণৰ দুটা পৰিণাম লিখা।

- (h) What do you mean by sustainable development?

বহনক্ষম উন্নয়ন মানে তুমি কি বুজা ?

- (i) Write any two objectives of alternative education.

বিকল্প শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

- (j) Write any two characteristics of multicultural education.

বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Write short notes on (any four) :

5×4=20

চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Education of child labour
শিশু শ্ৰমিকৰ শিক্ষা

- (b) Capital cost of education

শিক্ষাৰ মূলধনী ব্যয়

- (c) Public-private partnership in education

শিক্ষাত ৰাজহুৱা-ব্যক্তিগত অংশীদাৰিত্ব

- (d) Youth unrest and role of parents

যুৱ উচ্ছৃংখলতা আৰু অভিভাৱকৰ ভূমিকা

- (e) Environmental pollution and human life

পৰিবেশ প্ৰদূষণ আৰু মানৱ জীৱন

- (f) Relation between illiteracy and population explosion

নিৰক্ষৰতা আৰু জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ মাজত সম্পৰ্ক

- (g) SWAYAM

স্বয়ম

- (h) Open University

মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়

(6)

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) Discuss the measures adopted by the Indian Constitution to remove social inequality in education.

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সামাজিক বৈষম্য বোধ্যৰ বাবে ভাৰতীয় সংবিধানত কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে, আলোচনা কৰা।

(b) Do you consider education as investment? Explain.

শিক্ষাক তুমি বিনিয়োগ বুলি ভাবানে? ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What necessary steps should be taken by the government for solving the problem of educated unemployment in Indian context? Give your opinion.

ভাৰতীয় প্ৰেক্ষাপটত শিক্ষিত নিবনুৱাৰ সমস্যাটো সমাধান কৰাৰ দিশত চৰকাৰে কেনেধৰণৰ পদক্ষেপ লোৱা উচিত? তোমাৰ মতামত আগবঢ়োৱা।

(d) Describe the effect of ozone depletion and also the means of controlling ozone depletion.

অ'যন হ্ৰাসৰ পৰিণামসমূহ তথা ইয়াক প্ৰতিৰোধ কৰাৰ উপায়সমূহ কি কি, বৰ্ণনা কৰা।

(7)

(e) Discuss about various issues and challenges of multicultural education.

বহুসাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ লগত জড়িত বিভিন্ন বিষয় আৰু প্ৰত্যাহ্বানবোৰ আলোচনা কৰা।

3.

26A/1

26A/69

(Continued) 26A—12*/69

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 46 MN/(A)

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 45 MN/(A)

2 0 2 5

EDUCATION

(Minor)

Paper : EDU0500504

(Educational Technology)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) From which two Greek words is the word 'technology' derived?

কোন দুটা গ্ৰীক শব্দৰ পৰা 'technology' শব্দটো
আহিছে?

(2)

(b) Who developed the concept of branching programming?

শাখায়ুক্ত কাৰ্যক্ৰমিক ধাৰণাটো কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল ?

(c) 'Communis' means ____.

(Fill in the blank)

'Communis' মানে ____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(d) "Teaching is a task of a teacher which is performed for the development of a child." Who said this statement?

“শিক্ষণ হৈছে শিক্ষকৰ এটা কাৰ্য যিটো শিশুৰ বিকাশৰ বাবে সম্পাদন কৰা হয়।” কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

(e) The role of students is active in lecture method.

(Write True or False)

বক্তৃতা পদ্ধতিত শিক্ষার্থীৰ ভূমিকা সক্ৰিয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(f) Mention one demerit of laissez-faire teaching behaviour.

অহস্তক্ষেপকাৰী শিক্ষণ আচৰণৰ এটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

(3)

(g) What is Herbert's five formula steps?
হাৰ্বাৰ্টৰ পঞ্চসূত্র ক্তৰ কি ?

(h) Give one definition of microteaching.
অনুশিক্ষণৰ এটা সংজ্ঞা দিয়া।

2. Answer the following questions in brief
(any six) : $2 \times 6 = 12$
তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

(a) What is meant by educational technology?
শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞান বুলিলে কি বুজা ?

(b) Mention two characteristics of programmed instruction.
আঁচনিকৃত নিৰ্দেশনাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(c) What are the types of verbal communication?
ভাষিক যোগাযোগৰ ভাগকেইটা কি কি ?

(d) Write two advantages of projected aids.
প্ৰক্ষেপণমূলক সঁজুলিৰ দুটা সুবিধা লিখা।

(Turn Over)

(4)

(e) What is meant by teaching device?

শিক্ষণৰ উপায় বুলিলে কি বুজা?

(f) Mention two strengths of lecture method.

বক্তৃতা পদ্ধতিৰ দুটা সবল দিশ উল্লেখ কৰা।

(g) Write two characteristics of democratic teaching behaviour.

গণতান্ত্ৰিক শিক্ষণ আচৰণৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(h) Define reflective level of teaching.

চিন্তাসূচক শিক্ষণ পৰ্যায়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(i) Write two objectives of skill lesson.

দক্ষতামূলক পাঠৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(j) What are the steps of microteaching?

অনুশিক্ষণৰ স্তৰকেইটা কি কি?

3. Answer any four from the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the nature of educational technology.

শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি ব্যাখ্যা কৰা।

26A/68

(Continued)

(5)

(b) Discuss about the marks of effective classroom communication.

সার্থক শ্ৰেণীকক্ষ যোগাযোগৰ দিশসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) Write the merits and demerits of narration technique.

বৰ্ণনা কৌশলৰ গুণ আৰু দোষসমূহ লিখা।

(d) "The teaching-learning process is a human affair between unique teacher and unique learner." Explain with appropriate examples.

“শিক্ষণ-শিকন প্ৰক্ৰিয়া হৈছে অদ্বিতীয় শিক্ষক আৰু অদ্বিতীয় শিক্ষাৰ্থীৰ মাজত এক মানৱীয় কাৰ্য।” উপযুক্ত উদাহৰণেৰে ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Describe the functions of stages of teaching.

শিক্ষণৰ স্তৰবোৰৰ কাৰ্য্যাবলী বৰ্ণনা কৰা।

(f) Mention four characteristics of memory level of teaching.

শিক্ষণৰ স্মৰণ পৰ্যায়ৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

26A/68

(Turn Over)

(6)

- (g) Discuss the criteria of a good lesson plan.

উত্তম পাঠ পৰিকল্পনাৰ লক্ষণসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (h) Write the aims and objectives of microteaching.

অনুশিক্ষণৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

4. Answer the following questions (any two) :

$$10 \times 2 = 20$$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

- (a) What is meant by instructional technology? Explain its subject matter and objectives.

$$2 + (4 + 4) = 10$$

নিৰ্দেশনাত্মক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞান বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ বিষয়বস্তু আৰু উদ্দেশ্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Define programmed instruction. Write the principles of programmed instruction.

$$3 + 7 = 10$$

আঁচনিকৃত নিৰ্দেশনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। আঁচনিকৃত নিৰ্দেশনাৰ নীতিবোৰ লিখা।

- (c) Describe the uses of internet in education.

শিক্ষাত ইণ্টাৰনেটৰ ব্যৱহাৰ বৰ্ণনা কৰা।

(7)

- (d) "Project is a problematic act carried to completion in its natural settings." Explain the statement.

“প্ৰজেক্ট হৈছে স্বাভাৱিক পৰিবেশত সম্পাদন কৰা সমস্যাপূৰ্ণ কাৰ্য।” কথাষাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Make a comparative study on memory, understanding and reflective levels of teaching.

স্মৰণ, বোধগম্যতা আৰু চিন্তাসূচক শিক্ষণ পৰ্যায়ৰ তুলনামূলক অধ্যয়ন কৰা।

1 (Sem-5/FYUGP) EDU 45 MN/(A)

2 0 2 5

EDUCATION

(Minor)

Paper : EDU0500504

(Educational Technology)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) From which two Greek words is the word 'technology' derived?

কোন দুটা গ্ৰীক শব্দৰ পৰা 'technology' শব্দটো
আহিছে?

(2)

- (b) Who developed the concept of branching programming?

শাখাযুক্ত কাৰ্যক্ৰমিক ধাৰণাটো কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল ?

- (c) 'Communis' means ____.

(Fill in the blank)

'Communis' মানে ____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (d) "Teaching is a task of a teacher which is performed for the development of a child." Who said this statement?

"শিক্ষণ হৈছে শিক্ষকৰ এটা কাৰ্য যিটো শিশুৰ বিকাশৰ বাবে সম্পাদন কৰা হয়।" কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

- (e) The role of students is active in lecture method.

(Write True or False)

বক্তৃতা পদ্ধতিত শিক্ষাৰ্থীৰ ভূমিকা সক্ৰিয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (f) Mention one demerit of laissez-faire teaching behaviour.

অহস্তক্ষেপকাৰী শিক্ষণ আচৰণৰ এটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

26A/68

(Continued)

(3)

- (g) What is Herbert's five formula steps?
হাৰ্বাৰ্টৰ পঞ্চসূত্র স্তৰ কি ?

- (h) Give one definition of microteaching.
অনুশিক্ষণৰ এটা সংজ্ঞা দিয়া।

2. Answer the following questions in brief
(any six) : 2×6=12
তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

- (a) What is meant by educational technology?
শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞান বুলিলে কি বুজা ?

- (b) Mention two characteristics of programmed instruction.
আঁচনিকৃত নিৰ্দেশনাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (c) What are the types of verbal communication?
ভাষিক যোগাযোগৰ ভাগকেইটা কি কি ?

- (d) Write two advantages of projected aids.
প্ৰক্ষেপণমূলক সঁজুলিৰ দুটা সুবিধা লিখা।

26A/68

(Turn Over)

(4)

- (e) What is meant by teaching device?
শিক্ষণৰ উপায় বুলিলে কি বুজা?
- (f) Mention two strengths of lecture method.
বক্তৃতা পদ্ধতিৰ দুটা সবল দিশ উল্লেখ কৰা।
- (g) Write two characteristics of democratic teaching behaviour.
গণতান্ত্ৰিক শিক্ষণ আচৰণৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (h) Define reflective level of teaching.
চিন্তাসূচক শিক্ষণ পৰ্যায়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (i) Write two objectives of skill lesson.
দক্ষতামূলক পাঠৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (j) What are the steps of microteaching?
অনুশিক্ষণৰ স্তৰকেইটা কি কি?

3. Answer any four from the following questions :
5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Explain the nature of educational technology.
শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি ব্যাখ্যা কৰা।

26A/68

(Continued)

(5)

- (b) Discuss about the marks of effective classroom communication.

সার্থক শ্ৰেণীকক্ষ যোগাযোগৰ দিশসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (c) Write the merits and demerits of narration technique.

বৰ্ণনা কৌশলৰ গুণ আৰু দোষসমূহ লিখা।

- (d) "The teaching-learning process is a human affair between unique teacher and unique learner." Explain with appropriate examples.

"শিক্ষণ-শিকন প্ৰক্ৰিয়া হৈছে অদ্বিতীয় শিক্ষক আৰু অদ্বিতীয় শিক্ষাৰ্থীৰ মাজত এক মানৱীয় কাৰ্য।" উপযুক্ত উদাহৰণেৰে ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Describe the functions of stages of teaching.

শিক্ষণৰ স্তৰবোৰৰ কাৰ্য্যৱলী বৰ্ণনা কৰা।

- (f) Mention four characteristics of memory level of teaching.

শিক্ষণৰ স্মৰণ পৰ্যায়ৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

26A/68

(Turn Over)

(6)

- (g) Discuss the criteria of a good lesson plan.

উত্তম পাঠ পৰিকল্পনাৰ লক্ষণসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (h) Write the aims and objectives of microteaching.

অনুশিক্ষণৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

4. Answer the following questions (any two) :

$$10 \times 2 = 20$$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

- (a) What is meant by instructional technology? Explain its subject matter and objectives.

$$2 + (4 + 4) = 10$$

নিৰ্দেশনাত্মক প্ৰযুক্তিবিজ্ঞান বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ বিষয়বস্তু আৰু উদ্দেশ্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Define programmed instruction. Write the principles of programmed instruction.

$$3 + 7 = 10$$

আঁচনিকৃত নিৰ্দেশনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। আঁচনিকৃত নিৰ্দেশনাৰ নীতিবোৰ লিখা।

- (c) Describe the uses of internet in education.

শিক্ষাত ইণ্টাৰনেটৰ ব্যৱহাৰ বৰ্ণনা কৰা।

(7)

- (d) "Project is a problematic act carried to completion in its natural settings." Explain the statement.

“প্ৰজেক্ট হৈছে স্বাভাৱিক পৰিবেশত সম্পাদন কৰা সমস্যাপূৰ্ণ কাৰ্য।” কথাষাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Make a comparative study on memory, understanding and reflective levels of teaching.

স্মৰণ, বোধগম্যতা আৰু চিন্তাসূচক শিক্ষণ পৰ্যায়ৰ তুলনামূলক অধ্যয়ন কৰা।
